

Meddelande om EU och Arktis

Utrikesdepartementet

2009-06-10

Dokumentbeteckning

KOM(2008) 763 slutlig

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om Europeiska unionen och Arktis, "The European Union and the Arctic Region", presenterat den 20 november 2008.

Sammanfattning

Meddelandet redovisar EU:s förhållande till, betydelse för och intressen i Arktis. Det innehåller förslag till strategiska mål för politikområden där EU:s agerande har betydelse för utvecklingen i Arktis eller där utvecklingen i Arktis har betydelse för EU samt förslag till närmare 50 enskilda åtgärder.

Kommissionen anger tre centrala strategiska målsättningar för EU:s förhållande till Arktis:

- skydda och bevara Arktis i samverkan med dess befolkning,
- främja hållbar resursanvändning,
- bidra till förbättrade multilaterala styrformer för Arktis.

Meddelandet föreslår strategiska mål och enskilda åtgärder som avses vidtas av medlemsstaterna och institutionerna i syfte minska effekterna av klimatförändringar och mänskliga aktiviteter i Arktis, ge ett systematiskt och koordinerat svar på snabbt uppkommande utmaningar, utgöra ett första steg mot en arktisk politik för EU samt bidra till genomförandet av unionens integrerade havspolitik.

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande. Det är hög tid att EU uppmärksammar de stora förändringar som pågår i Arktis och tar hänsyn till utvecklingen i Arktis vid interna överväganden om utformningen av åtgärder inom politikområden som berör Arktis.

Sverige stöder ansträngningarna att utforma en sammanhållen Arktispolitik för EU.

1.1 Ärendets bakgrund

De globala klimatförändringarna märks först och är störst i Arktis. Sommaren 2007 konstaterades den lägsta utbredningen av havsis i Norra Ishavet sedan satellitmätningar inleddes. Uppvärmningen fortsätter med tilltagande isavsmältning på land och till havs. I en omfattande studie 2008 angav USAs geologiska myndighet att cirka en femtedel av jordens ännu inte upptäckta resurser av olja och gas kan finnas i Arktis. De stora internationellt samordnade forskningssatsningar som genomförts i Arktis samt i Antarktis, inom ramen för det "Internationella Polaråret 2007-2008", IPY, har ytterligare ökat intresset för polarområdena.

Kommissionen har under de senaste två åren aktiverat sin medverkan i det multilaterala regionala mellanstatliga samarbete som bedrivs inom Arktiska rådet och deltagit med stora delegationer vid rådets möten.

I december 2007 behandlade Europeiska rådet kommissionens meddelande om en Integrerad havspolitik, "Integrated Maritime Policy", och åtföljande handlingsplan som bl.a. aviserade en rapport under 2008 om strategiska frågor avseende Norra Ishavet för att lägga en grund för en mer omfattande diskussion om europeiska intressen i detta havsområde.

Vid Europeiska rådet i mars 2008 presenterade kommissionen och EU:s höge representant ett gemensamt papper om Klimatförändring och internationell säkerhet, "Climate Change and International Security". Papperet identifierade Arktis som en av sex särskilt känsliga regioner i ett globalt perspektiv. Rådet instämde i rekommendationen att EU bör utveckla en arktisk politik baserad på den föränderliga geostrategin i Arktis.

Under det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet genomfördes en konferens på Grönland i september 2008 för att belysa betydelsen av EUs beslut och agerande för utvecklingen i Arktis och bidra till ökad medvetenhet om och större förståelse inom unionen för de unika förhållanden som råder i den arktiska regionen.

Europaparlamentet har i många år ägnat betydande uppmärksamhet åt Arktis. I oktober 2008 antog parlamentet med stor majoritet en partiöverskridande resolution som uppmanade EU att inta en mer proaktiv hållning i arktiska frågor.

Frankrike lyfte fram forskning och miljöövervakning i Arktis vid en ministerkonferens i Monaco i början av november 2008 och lanserade ett EU-initiativ under rubriken "The Arctic: Observing the environmental changes and facing their challenges".

Den 20 november 2008 presenterade kommissionen det aktuella meddelandet om Europeiska unionen och Arktis, "The European Union and the Arctic Region".

2008/09:FPM127

Allmänna rådet välkomnade i december meddelandet som ett första steg i riktning mot en Arktis-politik för unionen och som ett viktigt bidrag till genomförandet av unionens integrerade havspolitik. Rådet instämde i att effekter av klimatförändring och mänskliga aktiviteter i Arktis har märkbara konsekvenser för unionen i dess helhet. EU bör därför ha som mål att bevara Arktis i samverkan med dess befolkning och att möta arktiska utmaningar på ett systematiskt och koordinerat sätt samt visa vederbörlig respekt för och ta hänsyn till de arktiska områdena i de tre arktiska medlemsstaternas särskilda roll och intressen.

Rådet välkomnade Frankrikes ordförandeskapskonferens och uttalade att unionens mål bara kan uppnås i nära samarbete med alla arktiska partnerländer, territorier och samhällen samt att unionen bör fördjupa sitt bidrag till arktiskt multilateralt samarbete.

Rådet välkomnade kommissionens beslut att ansöka om permanent observatörsstatus i Arktiska rådet och instämde i att de förslag som förs fram i meddelandet bör leda till en mer detaljerad reflektion. Rådet såg fram emot att granska förslagen närmare under första halvåret 2009.

1.2 Förslagets innehåll

Inledningsvis beskrivs EUs band till, betydelse för och intressen i Arktis. Meddelandet påminner om att en grundprincip inom EUs integrerade havspolitik är att varje havsregion är unik och bör behandlas individuellt för att nå fram till en balanserad och hållbar resursanvändning samt om att klimatförändringen förstärker andra hot och att miljöförändringar ändrar den geostrategiska dynamiken i Arktis med potentiella konsekvenser för internationell stabilitet och europeiska säkerhetsintressen. Tre centrala strategiska målsättningar föreslås för EU:s förhållande till Arktis:

- skydda och bevara Arktis i samverkan med dess befolkning,
- främja hållbar resursanvändning,
- bidra till förbättrade multilaterala styrformer för Arktis.

Meddelandet formulerar strategiska mål åtföljda av 50-talet förslag till åtgärder inom de enskilda politikområdena miljö och klimatförändring; stöd till urbefolkningar och lokalbefolkningar; forskning, övervakning och bedömning; fossila bränslen; fiske; transport; turism samt legala/politiska ramverk och samarbete med regionala organ. Många av åtgärdsförslagen är ytterst kortfattade och presenteras utan närmare bakgrund.

Meddelandet uttalar en klar prioritet för skydd av den arktiska miljön. Som främsta strategiska mål anges att hindra och begränsa negativa effekter av klimatförändringarna och att stödja anpassningsåtgärder för att bemöta oundvikliga förändringar, inklusive effekter av kemikalier och andra långväga föroreningar. Detta bör kompletteras med en holistisk,

Meddelandet noterar att cirka en tredjedel av de fyra miljoner människor som lever i Arktis är urfolk och påminner om att i protokoll 3 om det samiska folket till Sveriges och Finlands anslutningsfördrag erkänns bl.a. de förpliktelser och åtaganden som Sverige och Finland har gentemot det samiska folket enligt nationell och internationell rätt, liksom det bl.a. konstateras att Sverige och Finland är fast beslutna att bevara och utveckla det samiska folkets försörjningsmöjligheter, språk, kultur och levnadssätt.

En huvudprincip i den gemensamma förklaringen om EU:s utvecklingspolitik är att urfolk medverkar fullt ut och fritt samtycker efter att ha informerats i förväg. Urfolks rättigheter är en tematisk prioritering inom ramen för Europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter. Urfolks rätt att bevara sina traditionella försörjningsmöjligheter erkänns entydigt.

Samtidigt konstateras att vissa arter av havsdäggdjur är hotade och att oron växer i EU för deras välbefinnande. EU bör fortsätta att beakta alla faktorer i sin politik och söka en öppen dialog med berörda lokalsamhällen.

EU:s medlemsstater och gemenskapen bedriver omfattande arktisk forskning. Trots detta är långsiktiga mätningar, samordning och datatillgänglighet otillräcklig för arktisk forskning. EU bör bibehålla Arktis som ett prioriterat forskningsområde för att fylla kunskapsluckor och bedöma framtida konsekvenser av mänsklig verksamhet, särskilt avseende klimatförändringar, samt stärka internationellt samarbete och forskningssamverkan.

Arktis anses ha stora outnyttjade reserver av olja och gas som i ett längre perspektiv skulle kunna bidra till EUs försörjningstrygghet för energi och andra råvaror. Stöd för utvinning av fossila bränslen i Arktis bör till fullo respektera stränga miljönormer och beakta att den arktiska miljön är synnerligen sårbar. EU:s försprång inom teknologi för hållbar resursutvinning under arktiska förhållanden bör bibehållas.

För närvarande bedrivs fiske enbart i Barents hav samt öster och söder om Norska havet. Fiskebestånden kan förflytta sig och produktiviteten förändras p.g.a. klimatförändringar och minskad havsis. Det kan ge upphov till oreglerat fiske i nya områden. EU är bland de största konsumenterna av fisk från Arktis men mycket litet fångas av gemenskapens fartyg. Ett strategiskt mål är att säkerställa utnyttjande av arktiska fiskeresurser på en hållbar nivå samtidigt som lokala kustsamhällens rättigheter respekteras.

EU:s medlemsstater har världens största handelsflotta. Minskad havsis i Arktis öppnar möjligheter för sjöfart på nya rutter som avsevärt kan förkorta restiden mellan Europa och Stilla havet. Ett strategiskt mål är att undersöka och förbättra möjligheterna för en gradvis utvidgad kommersiell sjöfart i Arktis. Samtidigt måste strängare säkerhets- och miljönormer införas för att undvika negativa konsekvenser. Räddningsberedskapen i regionen behöver uppgraderas. EU:s medlemsstater och gemenskapen bör försvara principen

om fri sjöfart och rätten till oskadlig genomfart när nya rutter och havsområden öppnas för sjöfart.

2008/09:FPM127

Turismen i Arktis utvecklas snabbt, särskilt med kryssningsfartyg, men samtidigt ökar olycksrisken. EU bör fortsätta stödja hållbar turism i Arktis, och välkomna ansträngningarna att minimera miljökonsekvenser. Miljöskydd och fördelar för den lokala kustbefolkningen bör stå i främsta rummet.

FN:s havsrättskonvention, UNCLOS, utgör ett grundläggande legalt ramverk för havsområdena i Arktis. En rad multilaterala miljöavtal är också tillämpliga i Arktis. Kommissionen anser att det arktiska samarbetet kan och bör stärkas och anpassas till ändrade omständigheter, inklusive genom kompletterande överenskommelser av legal karaktär. Vissa regelverk kan behöva vidareutvecklas och anpassas till nya omständigheter eller till arktiska särdrag.

EU bör driva på arbetet för att garantera säkerhet och stabilitet, strikt miljöstyrning med beaktande av försiktighetsprincipen, hållbar resursanvändning samt öppet och rättvist tillträde till marina arktiska områden.

EU bör främja en bred dialog och förhandlade lösningar och inte stödja ordningar som utesluter någon av de arktiska EU-medlemsstaterna eller de arktiska EFTA-länderna i EES. Arktiska hänsyn bör också integreras i EU:s politik och förhandlingar överlag. Meddelandet förordar fullgörande av redan ingångna förpliktelser, snarare än förslag om nya legala instrument.

Många arktiska utmaningar kräver breda internationella ansträngningar och nära samarbete med de arktiska staterna. Kommissionen uttrycker uppskattning för det mellanstatliga regionala samarbetet i Arktiska rådet och noterar att rådet framgångsrikt har utarbetat bedömningar, utvecklat en regional identitet och ställt upp en dagordning för Arktis. Kommissionen avser ansöka om permanent observatörsstatus i Arktiska rådet för att kunna delta mer aktivt i detta arbete.

Meddelandet noterar att Grönland är en del av Danmark men formellt ingår bland de utomeuropeiska länder och territorier som är associerade med gemenskapen. Grönland får ekonomiskt bistånd till utbildnings- och yrkesutbildningssektorn samt inom ramen för ett fiskeavtal som ger EU fiskekvoter i utbyte. Fortsatt nära samarbete med Grönland förutses.

Avslutningsvis anføres att de enskilda åtgärdsförslagen i meddelandet är avsedda som underlag för en mer ingående diskussion som bör leda till ett strukturerat och samordnat förhållningssätt i arktiska frågor, som ett första steg i riktning mot en EU-politik för Arktis samt att detta öppnar nya perspektiv för samarbete med de arktiska staterna och bidrar till att öka stabiliteten och till att etablera rätt balans mellan det prioriterade målet att bevara den arktiska miljön och behovet av hållbar resursanvändning.

Meddelandets förslag innehåller inga lagstiftande åtgärder.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Meddelandets förslag innehåller inga budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande och anser det angeläget att EU i sitt beslutsfattande beaktar och ägnar särskild uppmärksamhet åt de unika förhållanden som råder i Arktis. Meddelandet behandlar ett flertal politikområden men det är inte heltäckande utan redovisar frågor med anknytning till Arktis som kommissionen hittills har kommit i kontakt med.

Det är viktigt att de folkrättsliga realiteterna i Arktis hålls i beaktande. Det arktiska området består av såväl land som hav. Det är väsentligt att framhålla dels att en del av de arktiska landområdena ligger inom EU:s gränser (i Finland och Sverige), dels att övriga Arktis utgör EU:s närområde i norr. Grönland är en del av Danmark men utträdde ur EU år 1985.

Det är positivt att kommissionen har valt en ambitiös och bred ansats där man accepterat definitionen av Arktis som området norr om polcirkeln, vilket omfattar både land- och havsområden där de åtta arktiska staterna i olika omfattning har suveränitet eller funktionell jurisdiktion.

I meddelandet negligeras de folkrättsliga realiteter som innebär att de fem arktiska strandstaterna har legitima rättigheter och skyldigheter i det arktiska havsområdet. Det finns åtta arktiska stater, varav fem är strandstater. En stor del av Arktis består av havsområden och havsbottenområden över vilka de fem strandstaterna har funktionell jurisdiktion som i många fall konkurrerar eller kan komma att konkurrera med icke-strandstaters legitima intressen.

Det finns ur folkrättslig synpunkt inget att erinra mot de tre centrala strategiska målsättningar som anges i kommissionens meddelande. De argument och fakta samt den terminologi som de baseras på bör dock förtydligas och preciseras.

Regeringen noterar att meddelandet visserligen genomgående refererar till "Arktis", men ändå främst behandlar förhållanden som rör havsområdena och att de arktiska landområdena ges en marginell behandling. Meddelandet säger t.ex. inget om utvecklingen inom areella näringar som jord- och skogsbruk, rennäring, gruvbrytning och mineralutvinning på land. Meddelandet borde också kunnat vara mer konkret avseende naturskydd av landområden och bevarandet av biologisk mångfald.

Meddelandet nämner inte att det finns ett utvecklat regionalt samarbete mellan län och provinser, parlament, icke-statliga organ och mellan andra

aktörer i Arktis. Inte heller det livaktiga samarbete som utvecklats mellan urfolken i Arktis eller det omfattande akademiska forskningssamarbete som sedan länge pågår i regionen och vars rötter går tillbaka till 1800-talets polarforskningsexpeditioner.

Inte heller redovisas förekomsten av viktiga regionala och bilaterala överenskommelser som bl.a. Spetsbergenfördraget och Isbjörnsöverenskommelsen samt resurshanteringsavtal och fiskeförvaltningsregimer som reglerar enskilda specifika förhållanden i Arktis.

Isavsmältningen i Norra Ishavet öppnar nya möjligheter för transport, mineralutvinning och annan näringsverksamhet. Dessa ändrade förutsättningar påverkar den geostrategiska dynamiken i Arktis och kan ha konsekvenser för internationell stabilitet och för europeiska säkerhetsintressen. Nya ekonomiska möjligheter och åtföljande konsekvenser för miljö och befolkning i Arktis tilldrar sig ökad uppmärksamhet. Denna utveckling medför ett ansvar för EU att motverka att situationer uppstår där Arktis kan bli ett säkerhetspolitiskt spänningsområde. Det är ytterst väsentligt att unionen tar detta ansvar och formulerar sitt intresse för och sitt engagemang i Arktis i ljuset av ett sådant ansvar.

De strategiska mål som anges i meddelandet är bra och torde kunna stödjas av samtliga medlemsstater. Många av de enskilda åtgärdsförslagen är emellertid ytterst kortfattade och kan öppna för mycket olika tolkningar av vad de egentligen innebär.

Regeringen välkomnar att kommissionen aviserar en proaktiv hållning och avser verka för förbättrad tillämpning av befintliga regionala och multilaterala regelverk, i synnerhet FN:s havsrättskonvention (UNCLOS) och ett mer konsekvent genomförande av rekommendationer och riktlinjer som utarbetas i Arktiska rådet, samt att man inte utesluter att befintliga internationella regelverk kan behöva kompletteras. Kommissionen och EU:s medlemsstater kan spela en viktig roll i detta arbete, både inom Arktiska rådet och i andra fora.

Att stärka regleringen av fisket och förhindra oreglerat fiske i nya områden är av särskild vikt. Det är positivt att meddelandet särskilt lyfter fram behovet av att förbättra ekosystembaserad förvaltning av den marina miljön och behovet av att tillämpa miljökonsekvensbeskrivningar före det att beslut fattas.

Klimatförändringarna i Arktis är inte bara ett hot mot den arktiska miljön och invånarna i Arktis, utan ger också globala konsekvenser. En kraftfull klimatpolitik i EU och insatser för klimatanpassning i Arktis, inklusive för att skydda den biologiska mångfalden, måste därför vara centrala delar av EU:s arktiska politik.

I avsnittet om fossila bränslen kunde meddelandet också tydligare ha framhållit att ökad utvinning av olja och gas i Arktis leder till ökade utsläpp av växthusgaser som påskyndar de globala klimatförändringarna. Även i avsnittet om transporter saknas uttalade referenser till att ökade utsläpp av luftföroreningar förvärrar klimatförändringarna. Meddelandet kunde också tydligare ha klargjort att orsakerna till den snabba försämringen av Arktis miljö snarast står att finna i källor som inte

befinner sig i Arktis utan utanför, och att dessa således måste elimineras för att rädda Arktis miljö.

2008/09:FPM127

Regeringen noterar att meddelandet välkomnar det avtal om gränsöverskridande räddningssamarbete i Barentsregionen som ingicks i december 2008 mellan Finland, Norge, Ryssland och Sverige.

Regeringen välkomnar kommissionens stöd för havens frihet och för öppen och oskadlig genomfart i de nya farleder och havsområden som kan komma att öppnas i Arktis samt kommissionens klara stöd för aktivt arbete inom ramen för Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) för att stärka de internationella regelverken för sjösäkerhet i arktiska farvatten. Regeringen stöder även kommissionens arbete att tillsammans med Europeiska Rymdorganisationen undersöka möjligheten att upprätta ett satellitnavigeringssystem för bättre övervakningsmöjligheter, snabba ingripanden i nödsituationer och säkrare sjöfart i Arktis.

Det är positivt och viktigt att meddelandet förordar starkt stöd för arktisk forskning, särskilt behovet av att säkerställa ett långsiktigt arv efter det "Internationella Polaråret 2007-2008", IPY. Förslaget om satsning på infrastruktur för polarforskning är välkommet. Regeringen ser dock inget behov av en EU-finansierad ny forskningsisbrytare utan skulle föredra att övriga medlemsstater i större utsträckning utnyttjade den svenska forskningsisbrytaren "Oden" för forskningsexpeditioner i Norra Ishavet.

Kommissionen uttalar sin avsikt att medverka i fullföljandet av arbetet med "Sustaining Arctic Observing Networks" (SAON). Regeringen anser det viktigt att SAON-processen leder till konkreta resultat och ser EUs GMES-initiativ för global övervakning av miljö och säkerhet som en värdefull komponent. Meddelandet indikerar även kommissionens avsikt att stödja arbetet med övervakning och destruktion av farliga kemikalier i Arktis och insatser för att minska spridningen av föroreningar. Regeringen välkomnar kommissionens avsikt att utveckla sitt engagemang i denna del.

Regeringen stöder kommissionens beslut att söka permanent observatörsstatus i Arktiska rådet, AR. Kommissionen skulle via AR-arbetet kunna öka sin insikt om och förståelse för hur de arktiska staterna och befolkningarna i Arktis, inklusive urfolken, ser på utvecklingen i regionen och på de faktiska problem och omständigheter som råder där. Kommissionen kan också bidra med finansiellt stöd och teknisk expertis inom berörda politikområden genom att ta aktiv del i det konkreta panarktiska regionala samarbetet i AR:s arbetsgrupper. Europeiska miljöbyråns arbete är särskilt relevant i sammanhanget.

Vid AR:s utrikesministermöte i april 2009 i Tromsø godkändes inte kommissionens ansökan om permanent observatörsstatus. Diskussionen om observatörernas roll inom AR kommer att fortsätta under ledning av det nya danska AR-ordförandeskapet.

Mot denna bakgrund är det viktigt att kommissionen och EU:s medlemsstater ökar sin förståelse för verkligheten i de arktiska områdena. Särskilt betydelsefull är kunskap om nyttjande av inhemska

naturresurser som bl.a. utgör en del av arktisk kulturtradition och är en förutsättning för tillgång till närproducerade livsmedel. Vad gäller nyttjandet av marina däggdjur finns krav från många länder att omfattningen av nyttjandet av dessa djur ska anpassas efter kulturella och sociala normer i andra delar av världen. Detta har bl.a. tagit sig konkreta uttryck i en marginalisering av jakten på valar och sälar. Det är viktigt att öka upplysningen om arktiska förhållanden och villkor så att problem av denna typ kan undvikas.

Kommissionens och gemenskapens agerande i olika internationella fora i frågor som berör Arktis bör vara samstämmigt med målen för EU:s Arktis-politik. Detta gäller framförallt inom ramen för Arktiska rådet, men också inom bl.a. Internationella sjöfartsorganisationen, FN:s miljöprogram, FN-konventionen för biologisk mångfald, FN:s havsrättskonvention och inom Klimatkonventionens förhandlingar inför COP15 i Köpenhamn i december. Agerandet bör ske på ett sådant sätt att Sveriges roll som arktisk stat stärks.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter till meddelandets förslag till strategiska mål och enskilda åtgärder är inte närmare kända. Kommissionen presenterade meddelandet översiktligt i några rådsarbetsgrupper i slutet av 2008. Medlemsstaterna välkomnade det i övergripande termer i rådslutsatserna i december.

Vissa medlemsstater kan vara tveksamma till ett aktivare agerande från kommissionens sida då meddelandet innehåller förslag om striktare krav på starkt skydd för ekosystemen och för den känsliga miljön i Arktis som skulle kunna begränsa resursutnyttjandet i arktiska havsområden (olje- och gasutvinning samt fiske).

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter till meddelandets förslag till strategiska mål och enskilda åtgärder är inte närmare kända.

Europaparlamentet har sedan länge verkat till förmån för ett starkare EU-engagemang i arktiska frågor. Den 2 april 2009 beslutade parlamentet i enlighet med en begäran att bordlägga ("adjourn") en tvärpolitisk motion om en resolution om "Opening of international negotiations in view of adopting an international Treaty for the protection of the Arctic".

Den Ekonomiska och sociala kommittéen, ECOSOC, har under hand uttryckt intresse för att uttala sig om det aktuella meddelandet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte varit föremål för remissbehandling.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionens meddelande förväntas ligga till grund för rådslutsatser vid allmänna rådets möte i oktober eller november. Rådslutsatser beslutas enligt rådets praxis med enhällighet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

De förslag till strategiska mål och enskilda åtgärder som framförs i meddelandet är inte av den karaktären att de ställer oproportionerliga krav på berörda förvaltningar.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Det tjeckiska ordförandeskapet har bitt Sverige att, i egenskap av arktisk stat och inkommande EU-ordförande, utarbeta ett förslag till behandling av meddelandet under det tjeckiska ordförandeskapet.

Regeringens målsättning är att rådslutsatser ska antas under hösten i syfte ge kommissionen politiskt förankrade riktlinjer för fortsatt arbete inför nästa fas i utformningen av en arktisk politik för EU. Det finns inga förväntningar om att höstens rådslutsatser i sig skall utgöra denna arktiska politik.

Slutsatserna avses inriktas på att identifiera de strategiska mål och åtgärdsförslag i meddelandet som det kan uppbådas samsyn om bland medlemsstaterna samt på att öka genomslagskraften av och precisionen i förslagen.

Det planerade upplägget är avstämt med kommissionen och rådssekretariatet. Danmark, Finland, Island och Norge har också informerats.

4.2 Fackuttryck/termer